



AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

AVRUPA BİRLİĞİ ve ÇEVRE

* Avrupa Birliği Bakanlığı



Sunum İçeriği

- AB ve Çevre- Temel ilkeler
- AB ve İklim Değişikliği
- AB ve Su Kalitesi
- AB ve Atık Geri Dönüşümü
- Müzakere sürecinde gelinen aşama
- AB Çevre müktesebatı kapsamında Türkiye'deki son gelişmeler ve bu kapsamda kaydedilecek gelişmeler



AB'de Çevre- Temel İlkeler

- **Kirleten öder:** Çevresel sorumluluğa yönelik temel prensiptir.
- **Kaynakta giderim:** Atığın üretildiği yerin yakınında bertaraf edilmesidir.
- **Önleyicilik:** Zararın ortaya çıkmasından önce gerekli önlemlerin alınmasıdır.
- **Tedbir:** Çevre açısından olumsuz sonuçlara yol açacak belli bir fiilin bilimsel ispatını beklemeden önlem alınmasıdır.
- **Bütünleyicilik:** Çevre politikalarının diğer AB politikalarına entegrasyonudur.



AB'de Çevre Müktesebatı

- Yatay (Çevresel Bilgiye Erişim, ÇED ...)
- Gürültü
- Atık
- Hava
- İklim Değişikliği
- Endüstriyel Kirlilik
- Kimyasallar
- Sivil Koruma
- Su
- Doğa ve Biyolojik çeşitlilik



AB ve İklim Değişikliği

- **Bu alandaki müktesebat:**
 - Emisyon ticareti sistemi, sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması, karbon yakalama ve depolama, ozon tabakasının korunması, yakıt kalitesi konularındaki düzenlemelerden oluşmaktadır.
- **BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Kyoto Protokolü AB Çevre Müktesebatının bir parçası olarak kabul edilmektedir.**
 - Kyoto Protokolü altında AB 2008-2012 yılları arasındaki dönem için toplam sera gazı emisyon seviyesini 1990 yılına kıyasla %8 oranında düşürme taahhüdünde bulunmuştur.
 - Bu hedefin gerçekleştirilmesi için “Enerji ve İklim Değişikliği Paketi” açıklanmıştır. (2008)



AB ve Su Kalitesi

- **AB Çevre politikalarının temel taşları:**
 - Su kaynaklarının, tatlı ve tuzlu su ekosistemlerinin, içme ve yüzme amaçlı kullanılan suların korunması
- **2000/60/EC sayılı Su Çerçeve Direktifi :**
 - Su kaynaklarının korunması ve geliştirilmesini, sürdürülebilir su kullanımının teşvik edilmesini, sel ve kuraklık etkilerinin önlenmesini hedeflemektedir.
 - 2027 yılına kadar giden bir uygulama takvimini öngörmektedir. (Nehir Havza Yönetim Planları-2009)
 - Diğer önemli direktiflerle entegre yaklaşım: içme suyu Direktifi (98/83/EC), Kentsel Atık Su Arıtma Direktifi (91/271/EEC), Su Ürünleri Direktifi (79/923/EEC), Tehlikeli Maddeler Direktifi(76/464/EEC)...



AB ve Atık Yönetimi

- AB'de atık yönetimi Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi, 6. Çevre Eylem Planı ve **Atık Çerçeve Direktifi** tarafından belirlenmektedir.
- **AB'de Atık yönetimi hiyerarşisi:**
 - Önleme, Yeniden kullanım, geri dönüşüm, enerji elde edilmesi yoluyla geri kazanılması, depolama/Bertaraf
 - AB'de geri dönüşüm konusunda başlıca atık alanları ambalaj atıkları, ömrünü tamamlamış araçlar, kullanılmış piller ve elektrikli ve elektronik atıklarıdır.
- **Atık Çerçeve Direktifi hedefleri:**
 - 2015: Tamamen ayrı toplama (kağıt, plastik, metal ve cam)
 - 2020: Evsel ve benzer atıklarda (kağıt, plastik, metal ve cam) %50 geri dönüşüm
 - 2020: İnşaat ve yıkıntı atıklarında %70 geri dönüşüm oranına ulaşma (toprak ve taş hariç)



Müzakere Süreci-Gelinen Aşama

- Müzakere sürecinde çalışmalar, Müzakere Pozisyon Belgesinde yer alan hedefler kapsamında yürütülmektedir.
 - 17 Şubat 2005 İnsan Tüketimi Amaçlı Suyun Kalitesine İlişkin Yönetmelik
 - 1 Temmuz 2005 Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Hakkında Yönetmelik
 - 8 Ocak 2006 Kentsel Atıksu Arıtımına İlişkin Yönetmelik
 - 24 Haziran 2007 Ambalaj Atıklarının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik
 - 30 Aralık 2009 Ömrünü Tamamlanmış Araçlara İlişkin Yönetmelik,
 - 31 Aralık 2010 Biyosidal Ürünler İlişkin Yönetmelik,
 - 26 Mart 2010 Biyogüvenlik Kanunu Hakkında Yönetmelik,
 - 26 Mart 2010 Atıkların Düzenli Depolanmasına İlişkin Yönetmelik,
 - 8 Haziran 2010 Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği,
 - 3 Ağustos 2010 Evsel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik
 - 18 Ağustos 2010 Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik
 - 6 Ekim 2010 Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.



AB Çevre Müktesebatı Kapsamında Kaydedilecek Gelişmeler

- Kamu sağlığı ve çevre korunacak, içme, kullanma ve yüzme sularına daha yüksek kalite standardı gelecek
- Atık suları arıtan belediye sayısı artacak
- Tarım ilaçlarının yer altı sularına karışımı engellenecek
- Daha güçlü bir izleme ve denetleme ağı oluşturulacak
- Geri dönüşüm, özellikle kağıt ve karton gibi ambalaj atıkları, elektronik atık geri kazanılacak, ülke ekonomisine katkı sağlanacak
- Bu yönde teknoloji yatırımları artacak yeni iş kolları gelişecek
- Hava kalitesi istasyonlarla izlenecek ve daha iyi hava kalitesi standardı uygulanmaya başlanacaktır.